

under disse Forhandlinger, at det Resultat, der fremkom, naar det foreliggende Forslag var færdigt fra Folketinget, maatte være et Udtryk for Enighed mellem den højtærede Justitsminister og hele Tinget. Da denne Sag er saa vigtig og dens Afslutning i saa mange Aar har været ønsket af Befolkningen, var det naturligt, at der fra alle Sider har været gjort Indrømmelser for at opnaa Enighed, og ved at se paa de Ændringsforslag, der her ere stillede, vil det ogsaa vise sig, at der, naar undtages et enkelt Punkt, er opnaaet Enighed mellem Ministeren og Udvalget. De tre Hovedspørgsmaal, hvorom der var Uenighed ved 2den Behandling, vare jo for det første Spørgsmaalet om, hvorvidt Dommere maa dekoreres og benaades med Titler, for det andet Spørgsmaalet om Eden og for det tredie Spørgsmaalet om politiske Lovovertrædelser. Med Hensyn til de to sidste Spørgsmaal have de socialdemokratiske Medlemmer af Udvalget kunnet slutte sig til Flertallet og Ministeren, hvorimod vi ikke have kunnet gøre dette med Hensyn til det første Forslag angaaende Dommernes Ordensdekorationer og Titler. Vi have i denne Henseende under Nr. 3 b. stillet et Ændringsforslag, der gør det muligt for Folketinget at opretholde det Standpunkt, Tinget indtog ved 2den Behandling. Naar vi have fastholdt dette, er det, fordi vi i sig selv synes, at det er ganske naturligt, at der sikres Dommere, hvis Uafhængighed af alle Parter, baade Institutioner og Personer, man anser det for nødvendigt at hævde, en saadan Særstilling eller, om man vil, at de faa paalagt en saadan Særstilling, og vi have saa meget mere fastholdt vort Standpunkt i Overensstemmelse med, hvad Folketingets Flertal har vedtaget, som det vilde være ganske urimeligt at tænke sig, at et saadant Forslags Vedtagelse her i dette Ting skulde kunne berede selve denne Reform Vanskeligheder. Medens Ministeren ved 2den Behandling udtalte, at f. Eks. Vedtagelsen her i Tinget af, at Eden skulde erstattes med en Erklæring paa Ære og Samvittighed, var ensbetydende med at dreje Halsen om paa Retsreformen, kan noget saadant selvfølgelig ikke siges, naar Talen er om, at Dommere ikke maa dekoreres eller faa tildelt Titler, og da det jo ikke er første Gang, der her i det danske Folketing har været Tale om eller gjort Forsøg paa at komme bort fra Titel- og Ordensvæsenet, og naar Tingets Flertal ved en Afstemning en Gang har tilkendegivet sit Ønske om i hvert Fald

ved denne Lejlighed at imødekomme ogsaa et hos mange Dommere stærkt fremtrædende Ønske, have vi anset det for naturligt at give Tinget Lejlighed til at fastholde sit Standpunkt, og derfor have vi stillet vort Ændringsforslag under Nr. 3 b.

Med Hensyn til Ændringsforslag Nr. 23 skal jeg tillade mig at gøre et Par Bemærkninger — og henvise til, at jeg udtalte ved 2den Behandling, at selvfølgelig stod det saaledes for mig, at hvis Spørgsmaalet om en Forandring af den højtidelige Forsikring om at have talt Sandhed fra at afgives som Ed til at afgives som en Erklæring „paa Ære og Samvittighed“ skulde medføre, at Retsreformen ikke førtes igennem, altsaa, som den ærede Minister udtalte, skulde være ensbetydende med at dreje Halsen om paa Retsreformen, saa stod for mig Retsreformen højere end dette Spørgsmaal, og jeg vilde derfor i saa Fald være tilbøjelig til at lade mit principale Standpunkt falde. Det er dette, der er sket ved, at de to socialdemokratiske Medlemmer af Udvalget have sluttet sig til den Affattelse, som Ændringsforslaget under Nr. 23 nu har faaet. Dette er ingenlunde, fordi vi finde os fuldstændig tilfredse med denne Paragraf, idet det jo endnu er saaledes, at der bliver to Arter af Erklæringer til Bekræftelse af Vidners Udtalelser, nemlig Eden og Erklæringen paa Ære og Samvittighed. Men vi have ved den Formulering, som Forslaget nu har faaet, sikret os, dels at erklærede Fritænkere, hvem dette at aflægge en Ed i de kendte Former maatte siges at være parodisk og virke i høj Grad forargeligt, kunne blive fri for at aflægge en saadan Ed, dels endvidere at de Mennesker, der paa Grund af deres religiøse Overbevisning mene, at det er urigtigt at aflægge Ed, ligeledes ere satte i Stand til at blive fri. Den Maade hvorpaa dette Spørgsmaal er løst, ved at en saadan Erklæring skal afgives, før den Sag kommer for, i hvilken der skal aflægges Vidnesbyrd, og at Erklæringen, hvis denne Fritænkelse for Edens Aflæggelse ønskes opretholdt, maa afgives en Gang hvert andet Aar, er i og for sig ikke saa overmaade tiltalende. Men det har været den eneste Maade, paa hvilken Udvalget har været i Stand til at opnaa Enighed med Ministeren om denne Sag. Jeg skal derfor for mit Vedkommende tillade mig at anbefale, at vi nu blive staaende herved, idet jeg gaar ud fra, at det er af saa stor Betydning for Ministeren at opnaa Enighed med Tinget og Enighed i den Retning, at Eden som Hovedprincip